

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

Dominica XIII. post Trinitatis.

414

contemplabimur in alterâ vitâ, quando Angeli nos ei obviam ferent in aëre, dicentes: Ecce, Deus vester, Esa. 40. v. 9. quin Christus ipse dicet: Videte me, quia ego ipse sum, Luc. 24. v. 39. Hi oculi mei sunt, quibus laborem & afflictionem vestram vidi, Psal. 10. v. 13. Hæ aures, quibus preces vestras exaudi, Psal. 34. v. 16. Hæ facies mea, quam propter vos à contumeliis & conspuentibus in me, non abscondidi, Esa. 50. v. 6. Hoc latus meum, quod ex amore erga vos transfodiendum præbui, ut aqua & sanguis, vita & salus emanarint, Joh. 19. v. 35. hæ manus, quibus vos de manu inferni redemi, & de morte liberavi, Ol. 13. v. 14. hæ pedes, quibus caput serpentis contrivi, Gen. 3. v. 15. O amabilem & jucundissimum adspectum!

Sicut igitur Augustini mater Monica concionem de vita æternâ audiens præ desiderio ejus exclamavit: Quid hic facio? Evolemus hinc, evolemus hinc!

Quidni & nos desiderio Messæ nostri intuendi exclamemus: Quid hinc facimus? Evolemus hinc, ex valle miseriarum in gaudium cœleste, ubi non solum eum clarè intuebimur: sed & sedebimus in throno ejus, sicut ipse in throno cum Patre ejus sedet, Apoc. 3. v. 21.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regalis, ut sunt

1. *Vitam æternam desidera.* Id facit Legis peritus: etiamsi enim Christum tentat, at tamen quæstio ejus minimè improbanda videtur: nos potius ad exemplum ejus similiter quæramus: Quid faciendo vitam æternam possidebimus?

Hæc quæstio maximè utilis & necessaria Christiano homini est. Non enim hic civitatem habemus permanentem, sed futuram inquirimus, Hebr. 13. v. 14. πολιτειαν nostrum in cœlis est, Phil. 3. v. 20. hinc ejus desiderio flagrant, quæ sursum sunt, ubi Christus est, quæramus, Col. 3. v. 1. Nam mundus transit & concupiscentia ejus, qui verò facit voluntatem Dei, manet in æternum, 1. Joh. 2. v. 17.

Inveniuntur multi, qui de vita æternâ non multùm solliciti sunt, sed in his mundi delitiis vitam transigunt, cum Epicureis dicentes: Ecce, gaudium & læticia occidere vitulos &c. Esa. 22. v. 13. Verùm ò vanissimum gaudium! Dilatavit enim infernus animam suam, & aperuit os suum, absque ullo termino: ut potentes isti ad bibendum vinum, & fortes ad miscendam ebrietatem descendant, Esa. 5. v. 14. Idèò ne inescemur hoc gaudio, quo Diabolus nos à verò gaudiò avertere, & in latam viam, quæ ad perditionem ducit perducere satagit, Matth. 7. v. 13.

De Macarto refertur, quod aliquando in animum induxerit, diebus novem continuis nil memorare, nil cogitare, quàm de vita æternâ, idèò in casulam se inclusit, ne à quopiam in devotione perturbaretur. Id Dæmon infernalis ferre non potuit, idèò accensa casulâ, cum ille vix biduum sic transegisset, devotionem ejus impedit. Idem adhuc agit malignus ille, quando homines ad crapulam & ebrietatem, luxum & lasciviam, aliasque mundi vanitates impellit, ut cœli ejusque gloriæ oblivione illi capiantur. Idèò summa cautione hic opus est. Ubi thesaurus vester, ait Servator, ibi & cor vestrum, Matth. 16. 21.

qui-

quicumque igitur in hoc seculo thesaurum suum habet, obrizo dicens: fiducia mea, Job. 31. v. 24. ille cor suum eò dirigit, ut divitiis cor apponat, Psal. 62. v. 11. ut terrena sapiat, Phil. 3. v. 19. hi filii hujus seculi sunt, quorum pars est in vita, Psal. 17. v. 14. nihil ulterius expectantes, Psal. 49. v. 18. qui verò thesaurum suum in cælo habet, is despecto mundo cum Assaph dicit: Quid mihi est in cælo? & à te quid volui super terram? Psal. 73. v. 25.

Et quidni vitæ æternæ desiderio flagratemus? Siquidem corona est, propter quam certamus, 2. Tim. 4. v. 8. bravium ad quod currimus, 1. Cor. 9. v. 24. & finis fidei, quem omnes intendimus, 1. Petr. 1. v. 9.

Servus desiderat umbram, & mercenarius præstolatur finem operis sui, Job. 7. v. 2. quanto magis nos desideremus vitam æternam, ubi Sabbathum ex Sabbatho celebrabimus, Esa. 66. v. 23. & requiem animarum inveniemus, Matth. 11. v. 29.

Esuriens expetit epulas: quidni nos vitam æternam? ubi comedentes saturabimur, & bibentes inebriabimur, Esa. 65. v. 13.

Sponsa sponsi desiderio afficitur. Quidni nos nuptias agni desideremus? Apoc. 19. v. 7. ubi vox resonabit: Ecce sponsus venit! ibi enim nos in cælestem patriam introducet, ut cum eo semper simus, 1. Thess. 4. v. ult.

Qui hæreditatem consequitur, propter eam exultat, & sæpè longum iter ejus acquirendæ causa conficit. Vita æterna & ipsa hæreditas est, ut Legisperito hic vocatur: non verò vulgaris, sed incorruptibilis, & incontaminata, & immarcescibilis, conservata in cælis, 1. Pet. 1. v. 4. Quanto ma-

gis nos ejus cupiditate ardeamus, ubi hæreditabimus domum speciosam Dei Patris, Joh. 14. v. 2. & ejusmodi thesauros, quos ærugo & tinea non demolitur, nec fures effodiunt, & furantur, Matth. 6. v. 19.

Viator gaudet, quando iter suum absolvit, ut in Jacobo videndum, qui Deo altare fecit, quod socius fuerat itineris ejus, Gen. 35. v. 3. Multò magis nos in peregrinatione ærumnosæ hujus vitæ lætemur, proposita nobis cælesti Hierosolyma, ubi pleno ore insonabimus: Convertere in requiem tuam anima mea, quia Dominus benefecit tibi, Psal. 116. v. 7. Ibi bonum erit habitare, Matth. 17. v. 4. Psal. 84. v. 7. seqq.

II. *Summam legis pondera.* Id vult prælectum Evangelium. Quia enim Legisperitus quærit: Magister, quid faciêdo vitam æternam possidebo? Christus quærit ex eo: In Lege quid scriptum est? quomodo legis? cumque ille respondisset: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde &c. hoc ejus responsum approbat Servator, inquiens: Rectè respondisti, hoc fac, & vives. Dilectio enim Dei & proximi, est impletio legis, Rom. 13. v. 10.

Requiritur ergò a nobis

1. *Dilectio Dei.* Ut enim ipse est summum bonum, inò omnia in omnibus, 1. Cor. 15. v. 28. ita ab omnibus creaturis diligi vult, ex toto corde, ex tota anima, & ex omnibus viribus, & ex tota mente, ut Legisperitus respòdet, ex Deut. 6. 5. ubi intelligitur

1. *Totalitas subjectiva.* Finis enim præcepti est caritas, de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta, 1. Tim. 1. v. 5.

2. *Totalitas objectiva,* ut solus DEUS diligatur. Exterminandus igitur est amor mundi & sui ipsius; nam si quis mun-

mundum diligit, non est caritas Patris in eo, 1. Joh. 2. v. 15.

3. *Totalitas superlativa.* Amorem hominum dixit mors, & amicos separat, Ruth. 1. v. 17. verum amorem Dei tollere nequit, Certus sum, ait Paulus, quod neque mors neque vita &c. Rom. 8. v. 38.

2. *Dilectio proximi.* Diliges proximum tuum, sicut teipsum, ait Legis peritus ex Levit. 19. v. 38. Christus ita effert: Omnia, quæcunque vultis, ut faciant vobis homines, eadem & vos facite illis, Matth. 7. v. 12.

Notandum hic, quod dilectio gradus suos habeat, qui merito observandi sunt. Ut igitur amor à seipso incipit: ita semper unus nobis propinquior est altero. Iccirco æquum est, ut consanguinei præ alienigenis, domestici fidei præ heterodoxis, & pii præ impiis diligantur, & alantur. Deinde etiam peregrinis, ignotis, imò & inimicis benefaciendum est, ut Christus docet, Matth. 5. v. 43. Sed & videndum ne præpostera dilectio sit. Quæ enim caritas, si verbi præco publicis flagitiis conniveret? & Magistratus maleficos impunitos dimitteret? Idèd hinc discrimen observandum inter personam & vitia personæ: hæc odio habenda, illa diligenda est, ut Augustinus docet. Vide Psalm. 139. v. 21. 22.

III. *Parabolam tibi applica.* Quod Christus collineat, in fine Evangelii dicens: Vade tu, & fac similiter. Quia enim Legis peritus ipse confitebatur, quod is proximus fuisset ei, qui in latrones inciderat, qui misericordiam in illum fecisset, ubi ex adverso Sacerdos & Levita præterissent: monet eum Servator, ut exemplum hinc

caperet, nec modò verbis dilectionem Dei & proximi jactaret, sed & reipsa probaret. Fides enim, si non habeat opera, mortua est in semetipsa, Jac. 2. v. 17.

Samaritanus commiseratione motus est ergà vulneratum: Ita & nos compatiētes, fratrum amantes, & misericordes simus, 1. Petr. 3. v. 8. Misericordes enim misericordiam consequentur, Matth. 5. v. 7. Judicium autem sine misericordia erit illis, qui non fecerint misericordiam, Jac. 2. v. 13.

Samaritanus vulnerato reipsa præstò fuit, & vulnera ejus obligavit: sic non sufficit compatiētem esse ergà proximum: sed & manus auxiliaria ipsi porrigenda est. Jac. 2. v. 15. Hic iterum observes: Vade & fac similiter. Deus enim unicuique proximum suum commendavit, Sir. 17. v. 12. Qui igitur parèd seminari, parèd & meret, 2. Cor. 9. v. 6.

Samaritanus non modò vulnera infirmi obligavit, sed duxit quoque eum in diversorium, & egrediens protulit duos denarios, & dedit hospiti, ut ejus curam haberet: Ita & nos sumptibus non parcamus ratione proximi, si miseria ejus id requirat. Rursus hic observa: Vade & fac similiter. Mutuò dat Domino, qui miseretur pauperis, & mercedem suam reddet ei, Prov. 19. v. 17.

Ita, Vos mei! Christianismum nostrum opere probemus. Nam Gregorio dicente: *quantum credimus, tantum diligimus.* Et ut candela splendorem & radios de se spargit: ita & nos lucem fidei ostendamus coram hominibus, ut videant opera nostra bona, & glorificent Patrem, qui in cælis est, Matth.

Matth. 5. v. 16. Erut bona arbor semper fructus bonos facit, Matth. 7. v. 17. sic & nos fructus fidei producamus, ut sunt: caritas, gaudium, pax, longanimitas, benignitas, bonitas, Gal. 5. v. 22. quin ut granum sinapis, minimum quidem est omnibus seminibus: cum autem creverit, majus est omnibus oleribus, & fit arbor, ita, ut vo-

lucres cœli vetiant, & habitent in ramis ejus, Matth. 13. v. 32. Ita & nos in fide crescimus, ut abundemus magis, 1. Theff. 4. v. 10. ita finem fidei nostræ reportabimus, salutem animarum, 1. Petr. 1. v. 9.

Hanc concedat nobis ex gratiâ Deus cœlestis Pater, per JESUM Christum in Spiritu sancto! Amen.

DOMINICA XIV. POST TRINIT.

Evangelium Luc. 17. v. 11. -- 19.

EXORDIUM.

PRæcepit olim Deus Israelitis decimas dare & de frugibus, & de pomis arborum, ut & de bobus & ovibus, ad sustentationem Sacerdotum & Levitarum, quia illi hæreditatem non habebant, Levit. 27. v. 30.

Vetus hæc consuetudo fuit, quæ jam tempore Abrahami viguit, qui Melchisedec, Regi Salem, qui & Sacerdos Dei altissimi erat, decimas dedit ex omnibus, Gen. 14. v. 20.

Quod verò tum voluntariè factum, id postea Deus Israelitis præcepit, ut gratitudinem eorundem probaret, utrum divitem ejus benedictionem agnoscere, & ex illa micas quasi, decimam nempe partem ad cultum suum haud invitè elargituri essent. Hoc si præstabant, eò copiosius illi benedicebantur, Ex quo cœperunt offerri primitiæ in domo Domini: comedimus & saturati sumus, & remanserunt plurima, ait Azarias, Sacerdos primus, de stirpe Sadoc, 2. Paral. 31. v. 10. Si verò non faciebant, sed

varias fraudes machinabantur, retinentes optimum, pessimum autem Sacerdoti offerebant, gravissima pœna afficiebantur. Nam maledictus dolosus, qui habet in grege suo masculum, & tamen votum faciens, immolat debile Domino: quia Rex magnus ego, dicit Dominus exercituum, & nomen meum tremendum est in gentibus, Mal 1. v. ult.

In prælecta Pericope audimus, quod Servator noster etiam decimas accipiat ex decem leprosis, quos omnes mundatos sanitati restituerat: sed unus saltem grato animo revertitur, dans gloriam Deo, cujus gratiâ à molestâ lepræ contagio liberatus erat. Hæc merces persolvitur Domino! & quamvis quærit: Novem autem ubi: nemo tamen accedit, sed omnes declinaverunt simul, inutiles facti sunt, Psal. 14. v. 3. sicut adhuc hodiè hypocritarum plures, quam verè credentium in Ecclesia Dei reperiuntur, juxta illud: Multi vocati, pauci verò electi, Matth. 22. v. 14.

ggg

Nos